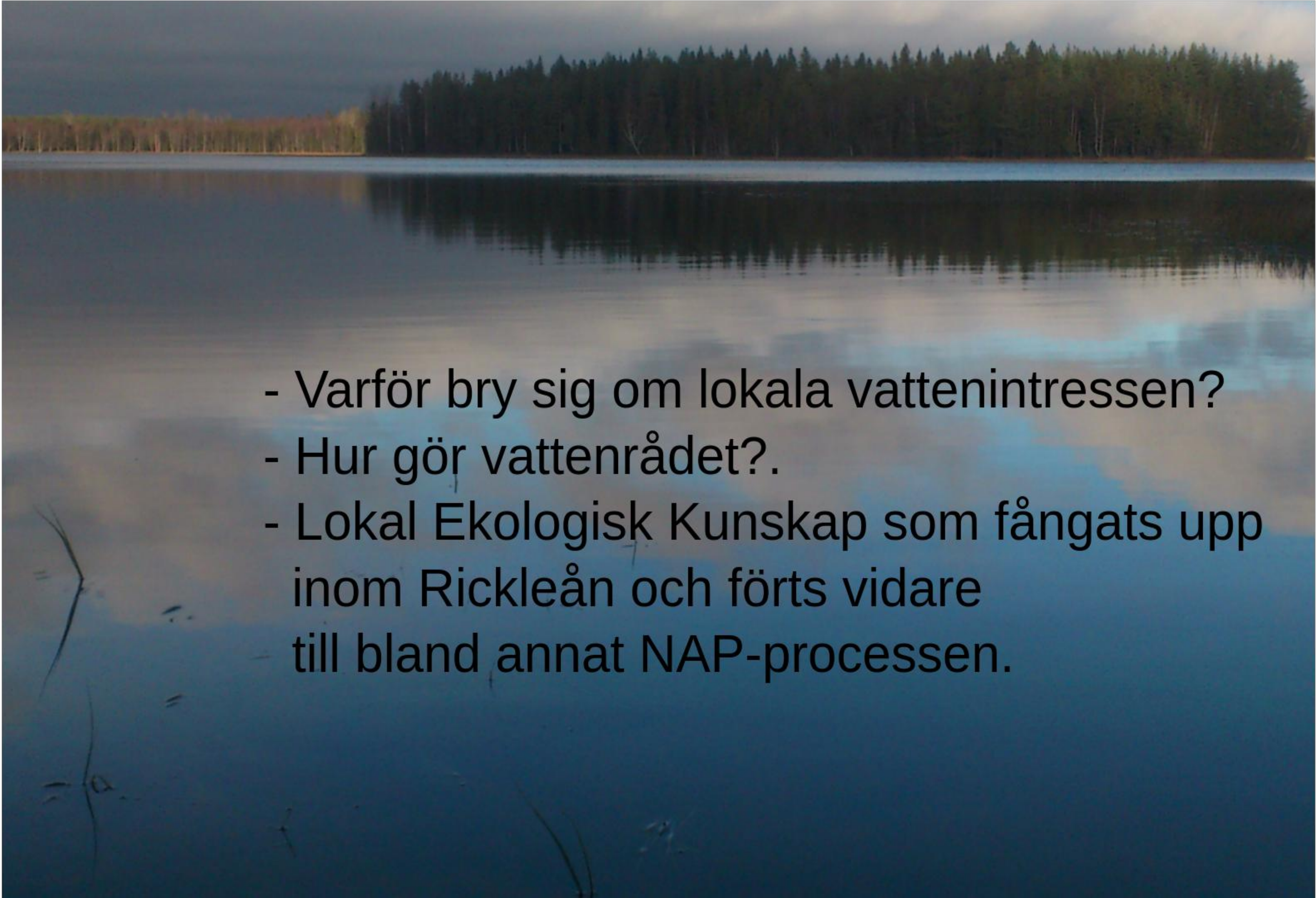
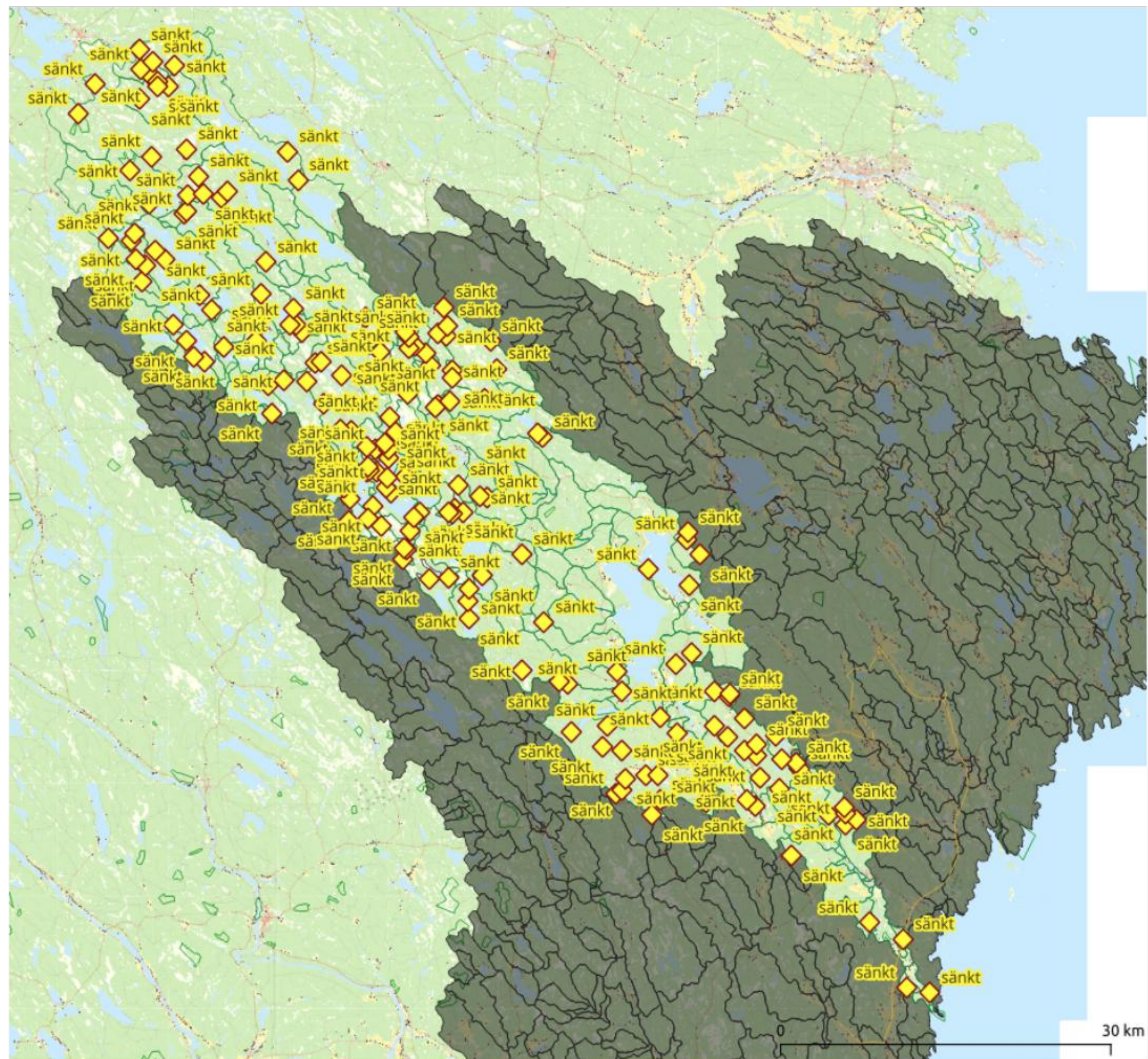

Att införliva lokala intressen i NAP-arbetet

Jan Åberg, Mellanbygdens vattenråd

-
- A photograph of a calm lake reflecting a dense forest. The forest consists of tall, thin trees, likely birches, with some bare branches on the left and green foliage on the right. The water is still, creating a clear reflection of the trees and the overcast sky. The overall tone is serene and natural.
- Varför bry sig om lokala vattenintressen?
 - Hur gör vattenrådet?.
 - Lokal Ekologisk Kunskap som fångats upp inom Rickleån och förts vidare till bland annat NAP-processen.

Effektiva reparationer kräver kunskap om de lokala förutsättningarna

Loess Plateau, Early September, 1995

Det kan vara svårt att se ett skadat avrinningsområde, till och med när skadan är uppenbar:

Loess Plateau, Early September, 2009

Men den som förstår hur ekosystem kan repareras, ser också en potential för ökad livskvalitet och försörjning:

Bilder från *Loess Plateau Watershed Rehabilitation Project*
Ekosystemrestaurering på lössplatån i Kina:
<http://sites.asiasociety.org/chinagreen/lessons-of-loess-plateau/>

Vattendirektivet pekar ut behovet av lokal förankring

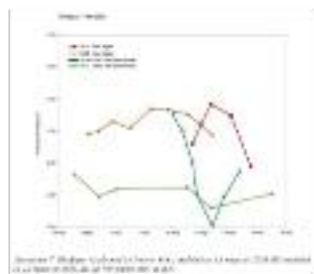
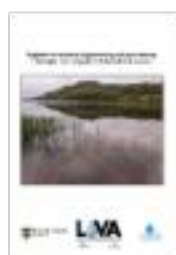
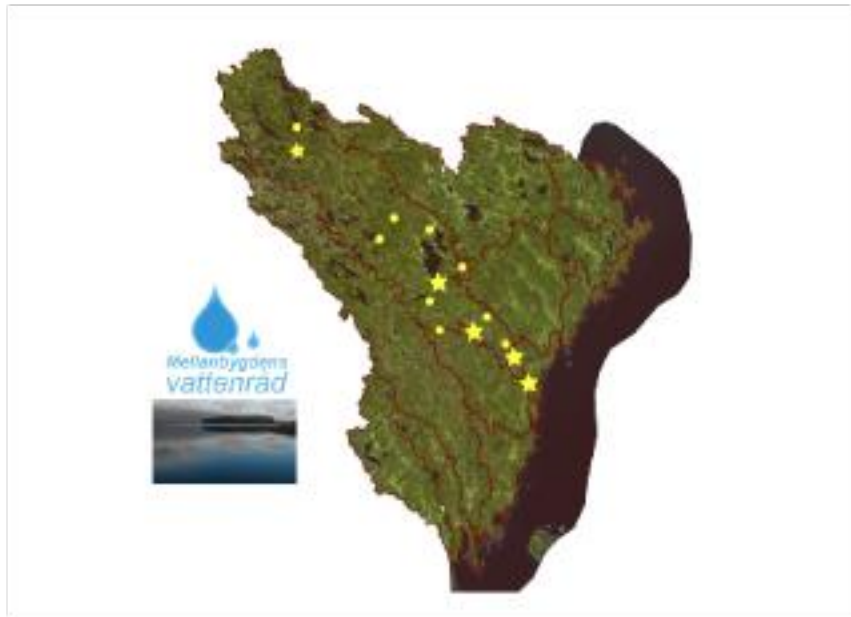
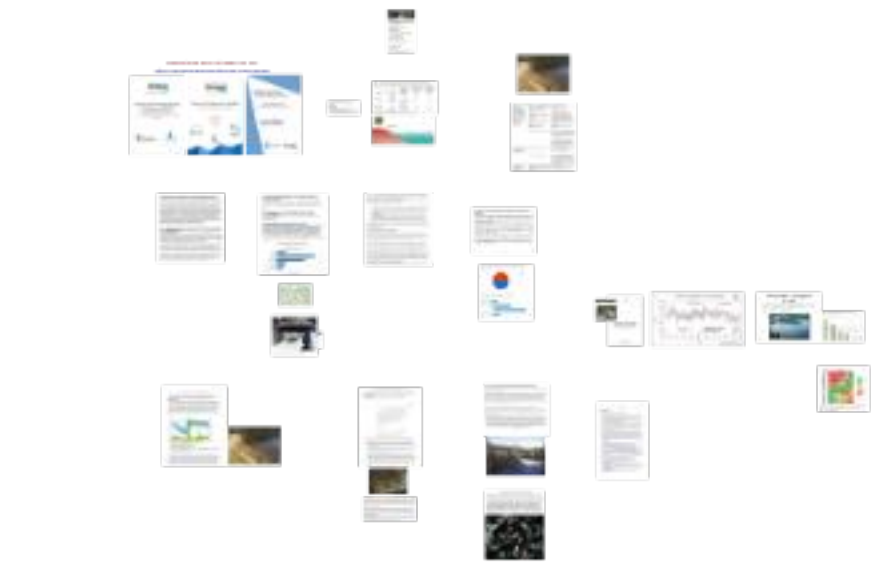

(13) Olika omständigheter och behov inom gemenskapen kräver särskilda lösningar. Dessa olikheter bör beaktas vid planering och genomförande av åtgärder som syftar till att säkerställa skydd för och en hållbar användning av vatten inom avrinningsområdets ram. **Beslut bör fattas så nära de platser där vattnet påverkas eller används som möjligt.** Åtgärder som ligger inom medlemsstaternas ansvarsområde bör prioriteras genom utarbetande av åtgärdsprogram som är **anpassade till regionala och lokala förhållanden.**

METODEN:
Fokus på breda dialoger,
kunskapsinsamling
och samordning av insatser

Vattenrådets exkursion längs Rickleån år 2016

Mellanbygdens vattenråd (VRO9)

– samarbete för god vattenstatus i en levande landsbygd

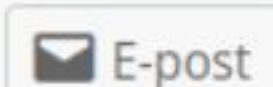
[HEM](#)
[STUDENTER/EXJOBB](#)
[KONTAKT](#)
[OM VATTENRÅDET](#)
[VIDARELÄSNING](#)
[VATTENRÅDS](#)

Minirapport: Möte i Robertsfors (Rickelån)

18 nov 2014

Den 18 november träffades personer med intresse för vatten/fiskevård i Rickelåns huvudfåra. Vattenrådets kontaktperson Jan Åberg var sammankallande inom ramen för projektet "Många bäckar små". Syftet med mötet var främst: 1) att ge kommunen ett förankrat underlag inför möjligheten att söka nya projektmedel för vattenstatus-höjande åtgärder inom Rickelåns huvudfåra. 2) att samla in lokalkunskap kring vattenhistorik och liknande uppgifter som kan bidra till effektivare vattenvård; som antingen skapar stabilare ekosystem (= mindre risk för sämre status) eller höjd vattenstatus. På mötet framkom en mängd olika idéer, och information som kan vara värd att gå vidare med i kommande projekt.

Dela detta:

[E-post](#)

[Blogga detta](#)

[Twitter](#)

[Facebook](#)

[Pinterest](#)
[Anpassa knappar](#)

Skiss på projekt för Rickleåns sidovatten, utkastversion 2014-11-19

Rickleåns okända sidovatten **19 nov 2014**

- en projektskiss som tagit form efter möte med representanter för fiskeintressen längs Rickleån, hösten 2014.

Av Jan Åberg, Mellanbygdens vattenråd.

Sammanfattning

Projekt syftar till att gynna arterna ål och havsöring i Rickelån (och de synergieffekter i ekosystemet som ett arbete för dessa arter skulle skapa). Projektet inleds med kunskapsuppbyggnad om Rickleåns sidovatten och sjöar. Därefter genomförs utbildningar i manuell vattenvård, som i sin tur leder till ökad lokal kunskap och erfarenhet av främst energieffektiva och kapitalsnåla vattenåtgärder (i Robertsfors kommun finns även många små kustnära bäckar där sådan kunskap senare kan användas). Projektets avslutas med sammanställning och rapportering.

Bakgrund

Rickelån är det största vattendraget i Mellanbygdens åtgärdsområde för vattenförvaltning, med mycket höga naturvärden i sitt nedersta lopp tack vare ”urforsar” som saknar i stort sett alla former av påverkan från flottning. Bland de värdefulla och mer eller mindre missgynnade fiskarterna i Rickleån finns baltisk vildlax, havsöring, ål och havsgädda. Stora (havs)gäddor har en viktig roll för

2015

Inloggad: Jan Åberg Kommun: Robertsfors

Logga ut från LONA
Ändra lösenord

START

SÖK PROJEKT

PROFIL

RAPPORTER

Projekt detaljerat.

Alla ändringar i projekthuvudet sparas genom att trycka på knappen **Spara** till höger.

[Till översikt kommun](#)

Län

Västerbottens län

Kommun

Robertsfors

Projektnummer

15020169

Status

Arbetsversion

Skicka in

Projektnamn

Nytt projekt

Projektperiod

2015-01-01 - 2017-12-31

Spara

Ansökningsår*

2015

I Ansökan

Nej

Initiativtagare (IT)

jan.aaberg@gmail.com

IT skickat in

Nej

Skriv ut

Lst diariennr

Inget diarenummer

Kmn diariennr

Tätortsnära

☐

Inkommet Lst

Projekt

Rapportering

Kontaktinformation

Karta

Mellanbygdens vattenråd (VRO9)

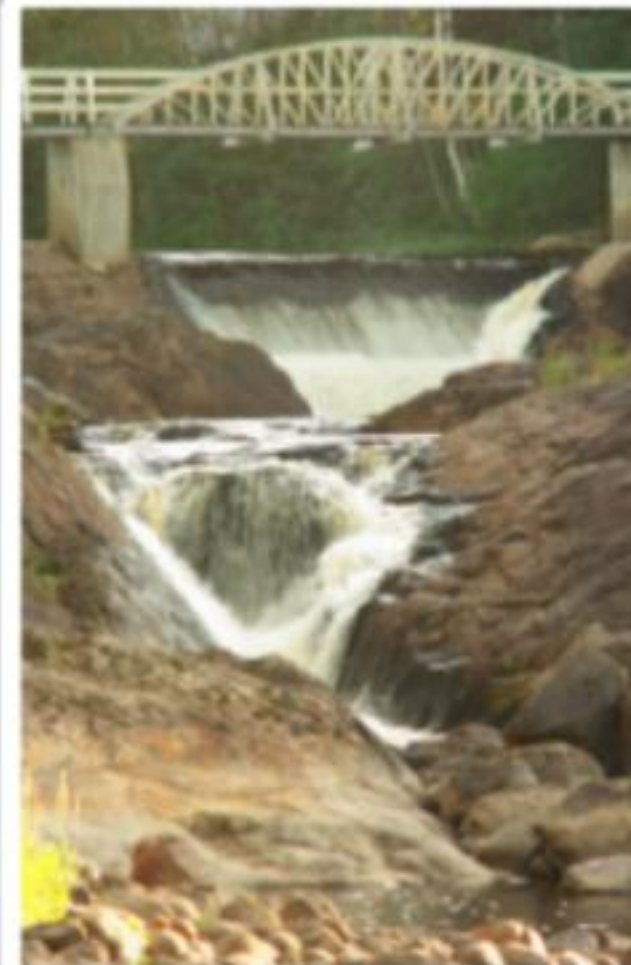
– samarbete för god vattenstatus i en levande landsbygd

[HEM](#)
[STUDENTER/EXJOBB](#)
[KONTAKT](#)
[OM VATTENRÅDET](#)
[VIDARELÄSNING](#)
[VATTENRÅDSBIBLIOTEKET](#)

Rickleån – exkursion den 27 maj

2016

[Lämna ett svar](#)

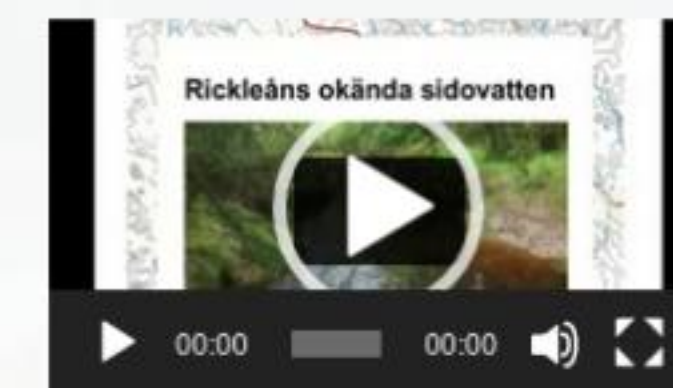

PERSPEKTIV PÅ DÅLIGA AVLOPP (PDF)

När det enskilda avloppet inte godkänns:
Lokala perspektiv på minireningsverk,
markbäddar och torra toalettsystem

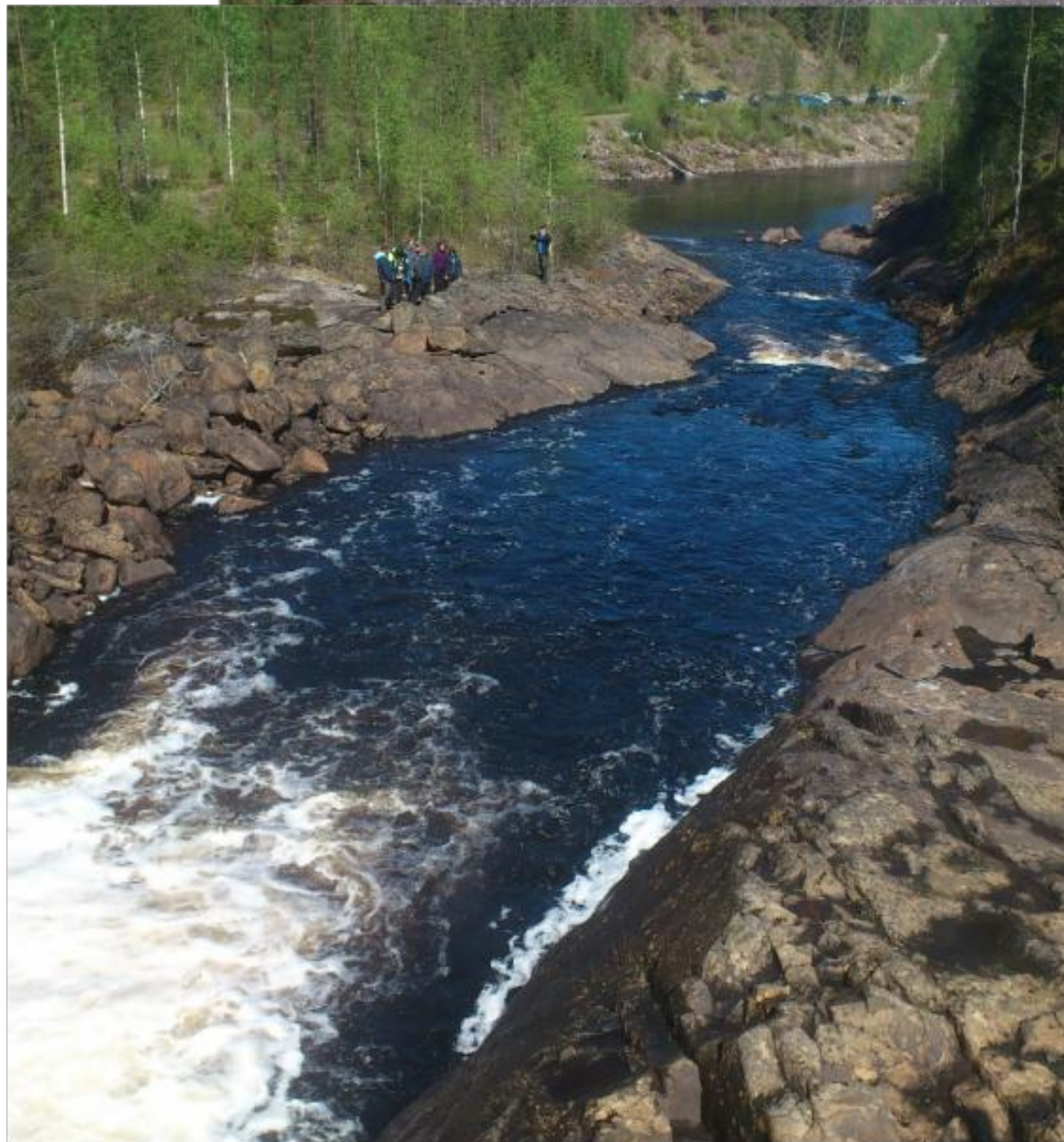
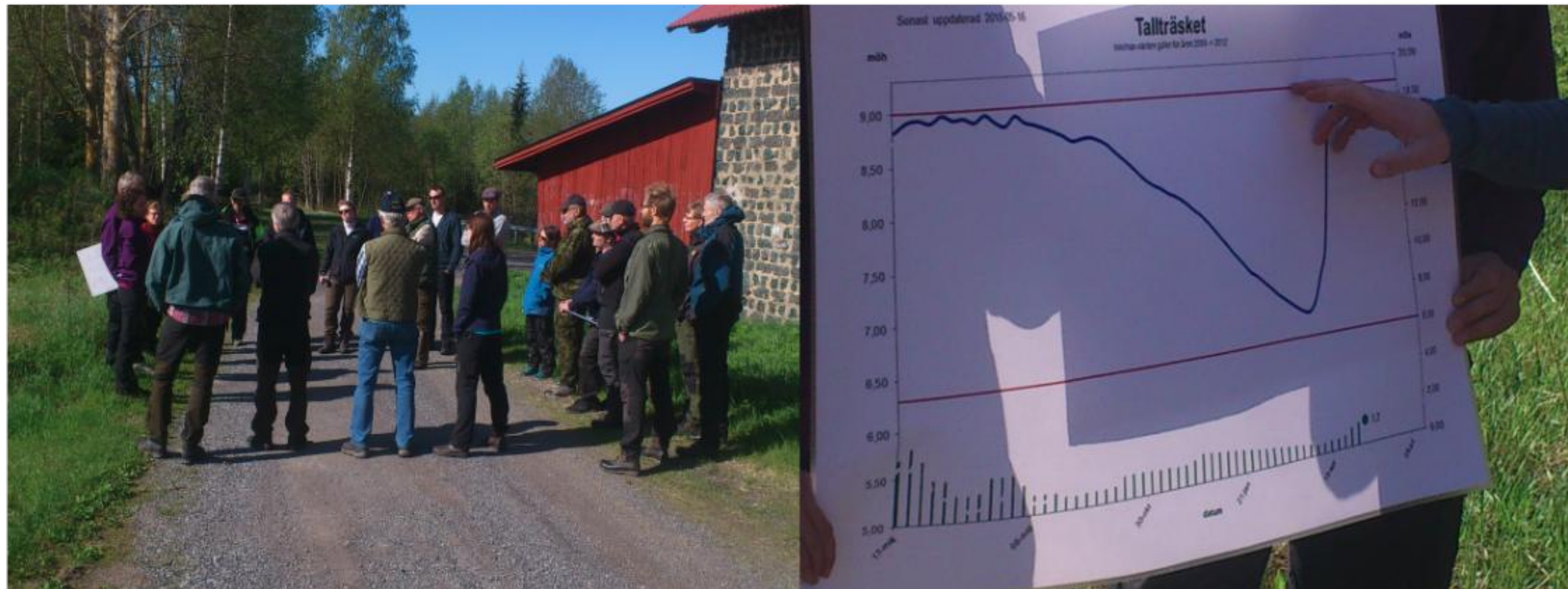
RICKLEÅNS OKÄNDA SIDOVATTEN

LANDHÖJNINGEN I MELLANBYGDEN

Välkomna att delta i en vattenexkursion längs Mellanbygdens största vattendrag.

Rapport från uppstartmötet för Samverkansprojekt Rickleån

18 maj 2017

[1 svar](#)

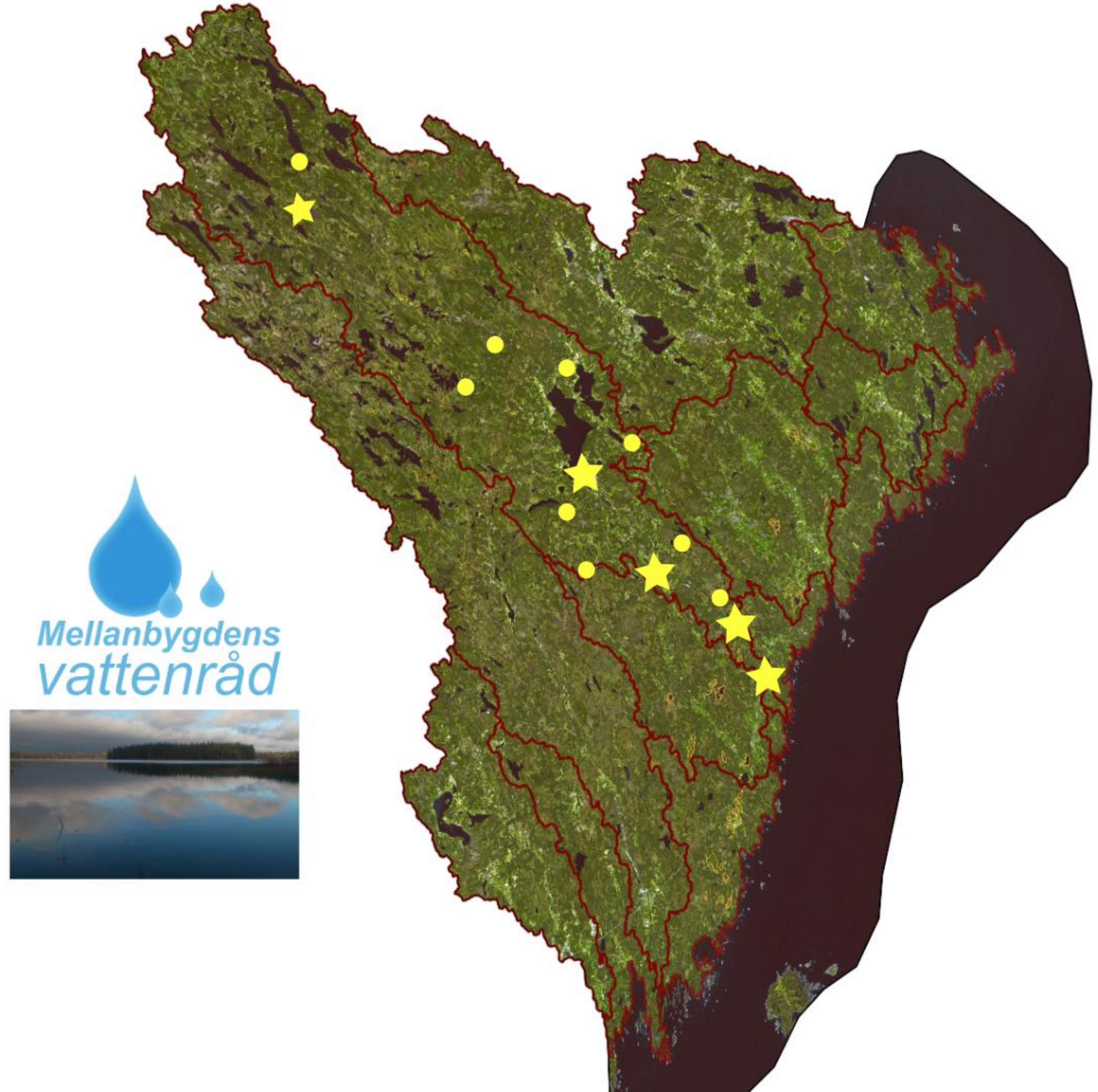

Länsrådet Lars Lustig inledde dagen.

Uppstartmötet för Samverkansprojekt Rickleån gick av stapeln i Robertsfors den 18 maj. Ett femtiotal personer hade slutit upp. Samverkansprocessens koppling till kreativitet och innovation, betonades under dagen. Flera talare betonade också betydelsen av att samtalsklimatet måste präglas av respekt för de olika perspektiven som finns, för att kreativiteten ska kunna komma fram.

När dagen avslutades hade de fyra nybildade samverkansgrupperna satt upp ramar för det kommande arbetet. Grupperna diskuterade även vilka ytterligare resurser, personer och intressegrupper som skulle behövas under de kommande mötena. Både vattenkraft-

Mellanbygdens
vattenråd

2.1 Projektbenämning:
Restaurering av flottledspåverkade sträckor i <u>Rickleån</u>
2.2 Typ av projekt

Bygg lekbottnar med oss!

Workshop i småbäckar längs Rickleån:
Söndag den 1 september kl 13-16
 samling kl 13 vid Överklintens folkets hus

Vi siktar på att bygga lekbottnar i 3-4 olika bäckar,
 som har potential för havsöringlek.

Ta med egna vadarstövlar eller höga stövlar.
 Redskap för att bygga bottnarna
 kommer finnas på plats.

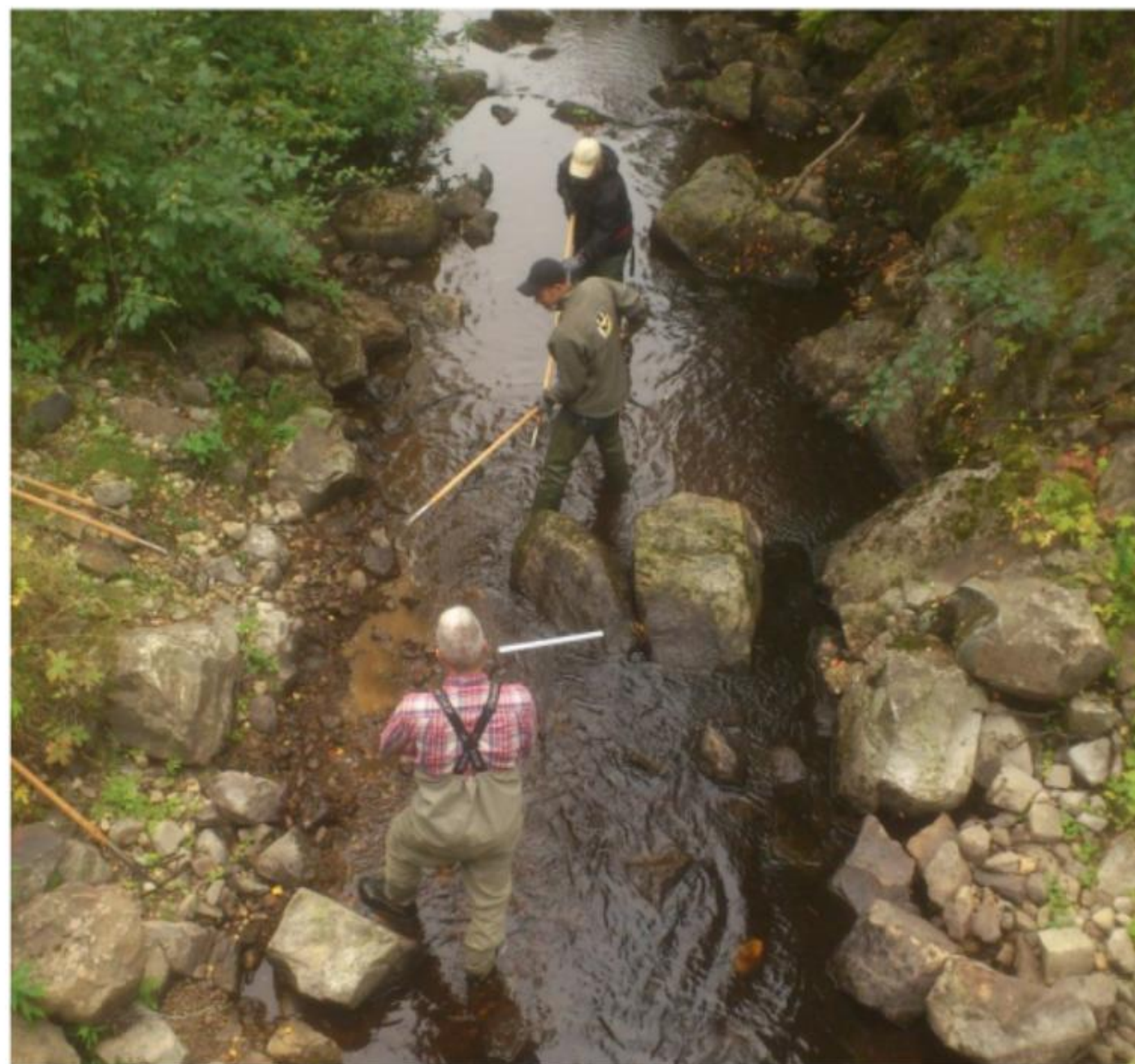

Workshopledare:
 Dante Dahlgren, Robertsfors kommun
 Jan Åberg, Mellanbygdens vattenråd
Ring Jan vid frågor: 072-2059268

– unders
 mellan

Vattenmiljöförbättrande åtgärder

- Manuella vattenvårdande åtgärder utfördes med hartijokki-metoden i Lugnbäcken, Aftonmorbäcken och Tryssjöbäcken. Lekbottnar bedömdes inte ge någon nytta i Syrabäcken, medan Tyrilidsjöbäckens avgrävda meanderlopp bör återställas innan lekbottnar byggs. Lekbottnarna byggdes inom ramen för två utbildningsdagar – den första 2018 utan ledare (han blev sjuk), den andra 2019 under ledning av Robertsfors kommuns ansvarige för miljöåterställning i vattendrag, Dante Dahlgren.
- Identifierat bråte vid dammrest i Lugnbäcken togs försiktigt bort år 2019. Dokumentation av kulturmiljön gjordes inför åtgärd, och hela miljön uppmärksammades och bevarades (se nästa avsnitt).

Arbete under lekbottenkursen i Lugnbäcken 2019-09-01.

Två lekbottnar byggdes vid den nya trumman i Aftonmorbäcken. Därtill flyttades stenar inne i den nya trumman, så att en fullt fungerande fåra bildades.

Vandringshindret i Lugnbäcken före och efter åtgärd. Foto: Dante Dahlgren.

Vattenmiljöförbättrande

- Manuella vattenvårdande åtgärder i Aftonmorbäcken och Tryssjöbäcken, Syrabäcken, medan Tyrlandsjöbäcken byggs. Lekbottenarna byggdes in av ledare (han blev sjuk), den andra av miljöåterställning i vattendrag.
- Identifierat bråte vid dammrest i kulturmiljön gjordes inför åtgärden nästa avsnitt).

Arbete under lekbottenkursen i Lugnbäcken

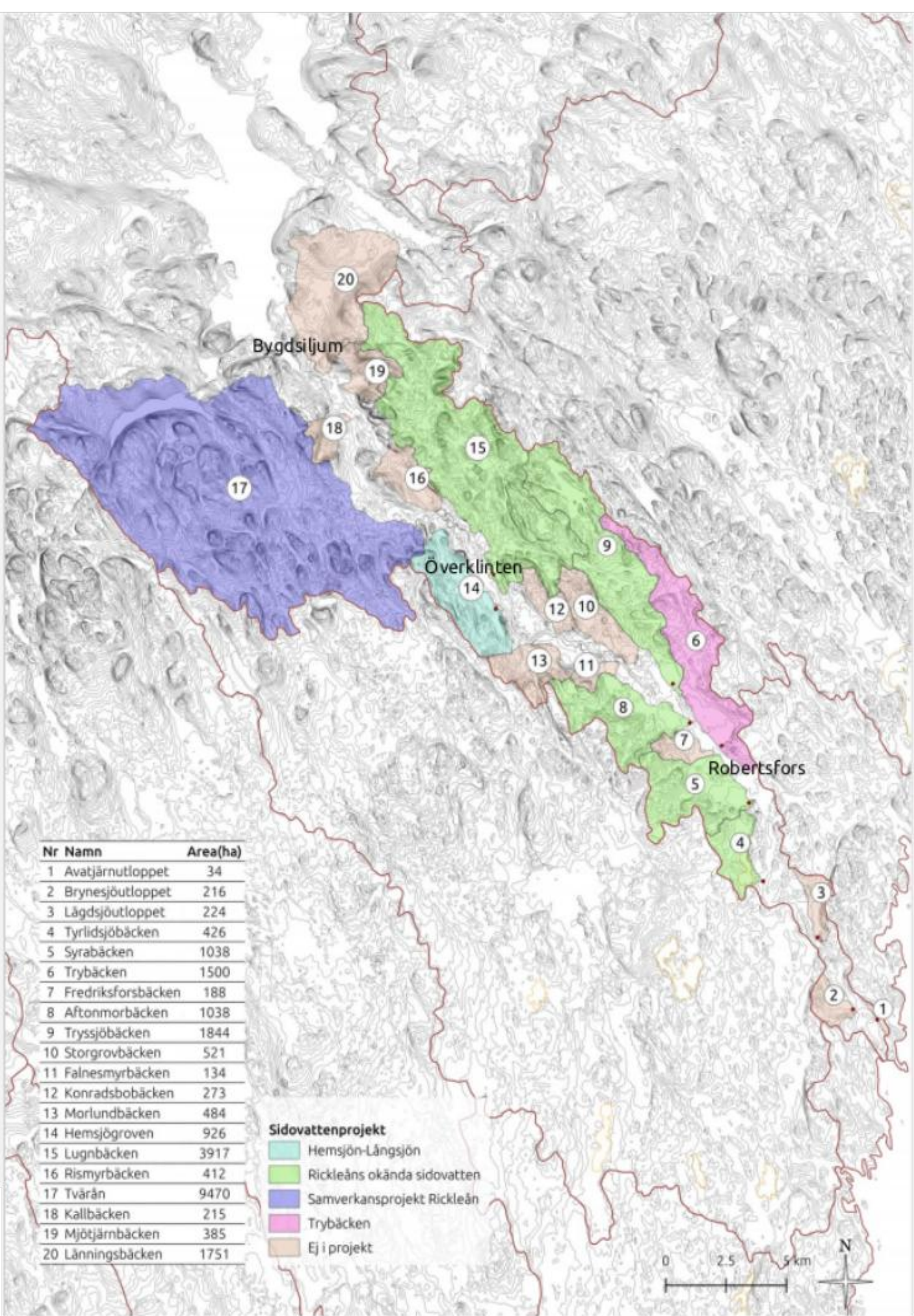
Rickleåns okända sidovatten

– undersökningar av fem sidovatten till Rickleåns huvudfåra mellan Åselestupet och Bottenviken

ROBERTSFORS
KOMMUN

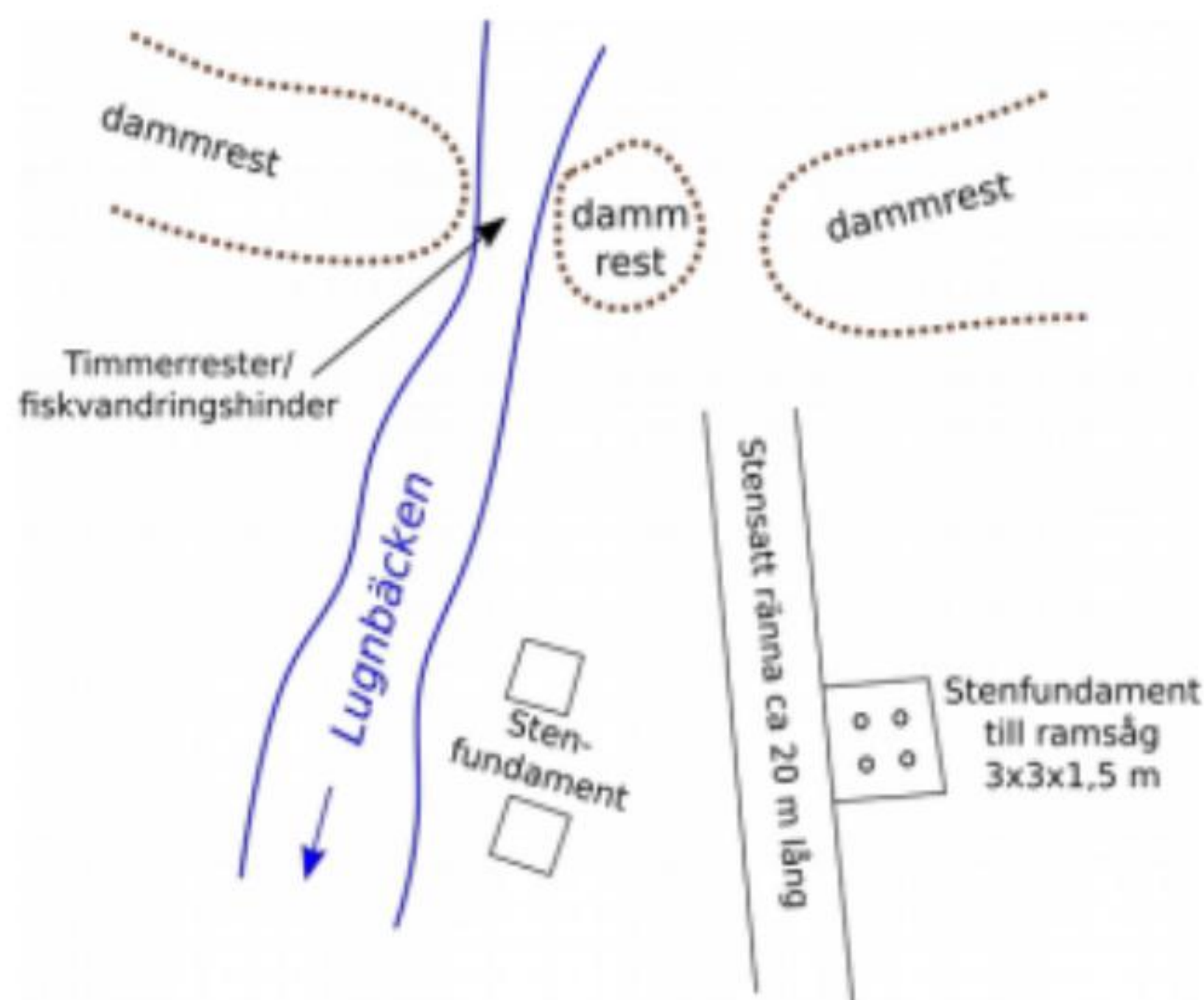

Kulturlämning nr 1 – såglämning i Lugnbäcken vid Norrfors

Inventering: 2018.10.11 av Inge Lindström/Hugin & Munin Kulturinformation

Fältobservationer

Industrilämning, belägen i SO sluttande bäckravin i moränmark. Bestående av rester från hålldamm, belägna på bägge sidor om bäcken. Den i NO är ca 15 m lång (ONO-VSV), 5 meter bred och intill 3 m hög. Den på NV sidan har samma mått förutom att den är något lägre. Mellan dessa finns mitt i bäckfåran ytterligare en rest av dammen ca 2x2 meter, och 1,5 meter hög. Ca 10 m öst om dammvallen är en stenskodd ränna ca 20 m 1,2 m bred och 1,5 m dj. I rännan syns rester av bräder, förmodligen från en träskoning. På SO sidan vid rännans mitt är ett fundament av

kallmurad tuktad sten ca 3x3 m, och 1,5 m högt. På dess krön sticker 4 kraftiga järnstänger upp. Förmodligen utgörande fundament till en ramsåg. Mellan den nuvarande bäckfåran och den stenskodda rännan finns ytterligare två mindre fundament av tuktad sten, den ena ca 1,5 x 1,5 och 0,4 m högt. Det andra fundamentet är 1,5 x 1 m (NO-SV) och 0,5 m. högt. Från anläggningen löper på NO sidan en idag igenväxt brukningsväg. Enligt uppgift fanns här en ganska stor vattensåg vilken var i drift en bit in på 1900-talet. Uppgifter finns också att här fanns en turbin som försåg den närbelägna gården Norrfors med elektrisk ström. Den gamla landsvägen mot Bygdsiljum skall ha gått över

Övergödningen i Hemsjön och Långsjön i Överklinten – vattnet, biomassan och potentialen för problemlösning

Resultat från LOVA-projekt 1 för Hemsjön och Långsjön och dess avrinningsområden

ÖVERKLINTEN

Åtgärder för minskad algblomning och igenväxning i Hemsjön och Långsjön i Robertsfors kommun

Nu är det slutfiskat i Hemsjön

ÖVERKLINTEN. Någon dag före midsommar tog ett arbetslag från Överklintens vattengrupp upp den stora ryssjan som legat i Hemsjön sedan den 17 maj. Nu ser alla i gruppen fram emot resultatet av fisket.

På dessa fem veckor har Hemsjöns bestånd av mört och braxen reducerats med drygt 1 100 kilo, ett resultat som förhoppningsvis skall ge ett betydligt klarare vatten redan under sommaren.

– Även om vi ser en förbättring redan nu, så kommer vi att fortsätta nästa vår, och då med båda våra ryssjor, nu när vi har samlat på oss erfarenhet och vet hur man gör, säger Östen Holmström, en av eldsjälarna bakom projektet.

Den första veckan efter att ryssjan kommit på plats, landades stora fångster varje kväll. Man använde till att börja med två båtar med två personer i varje båt.

Efter hand som fångsterna minskade gick man över till att vittja ryssjan varannan kväll med bara en besättning.

– Totalt i vattengruppen har nog nästan 30 personer varit engagerade, berättar Östen, även om inte alla varit närvarande samtidigt.

I sjöar med höga halter av fosfor är detta bundet vid botten sedimentet. Därför är det önskvärt att man undviker trafik med motorstarka båtar som skapar stor omrörning av vattnet. Speciellt vattenskotrar med sin nedåtriktade jetstråle river upp botten sedimentet och frisläpper fosfor till vattnet, och så är man tillbaka på ruta ett.

Reduktionsfiske ger klarare vatten.

Reduktionsfiske

Att reducera mängden karpfisk (braxen, mört) är ofta en effektiv metod för att förbättra vattenkvaliteten och den ekologiska statusen i övergödda sjöar. Ger också bättre förutsättningar för rovfisk. Klara Vatten

Totalt i vattengruppen har nog nästan 30 personer varit engagerade.

Östen Holmström

– De allra flesta i byn har förstått sambandet mellan fosfor i bottenmassor och omrörning i vattnet, men kanske finns det några som ser inskränkningar som något negativt, oavsett vad det rör, säger Östen.

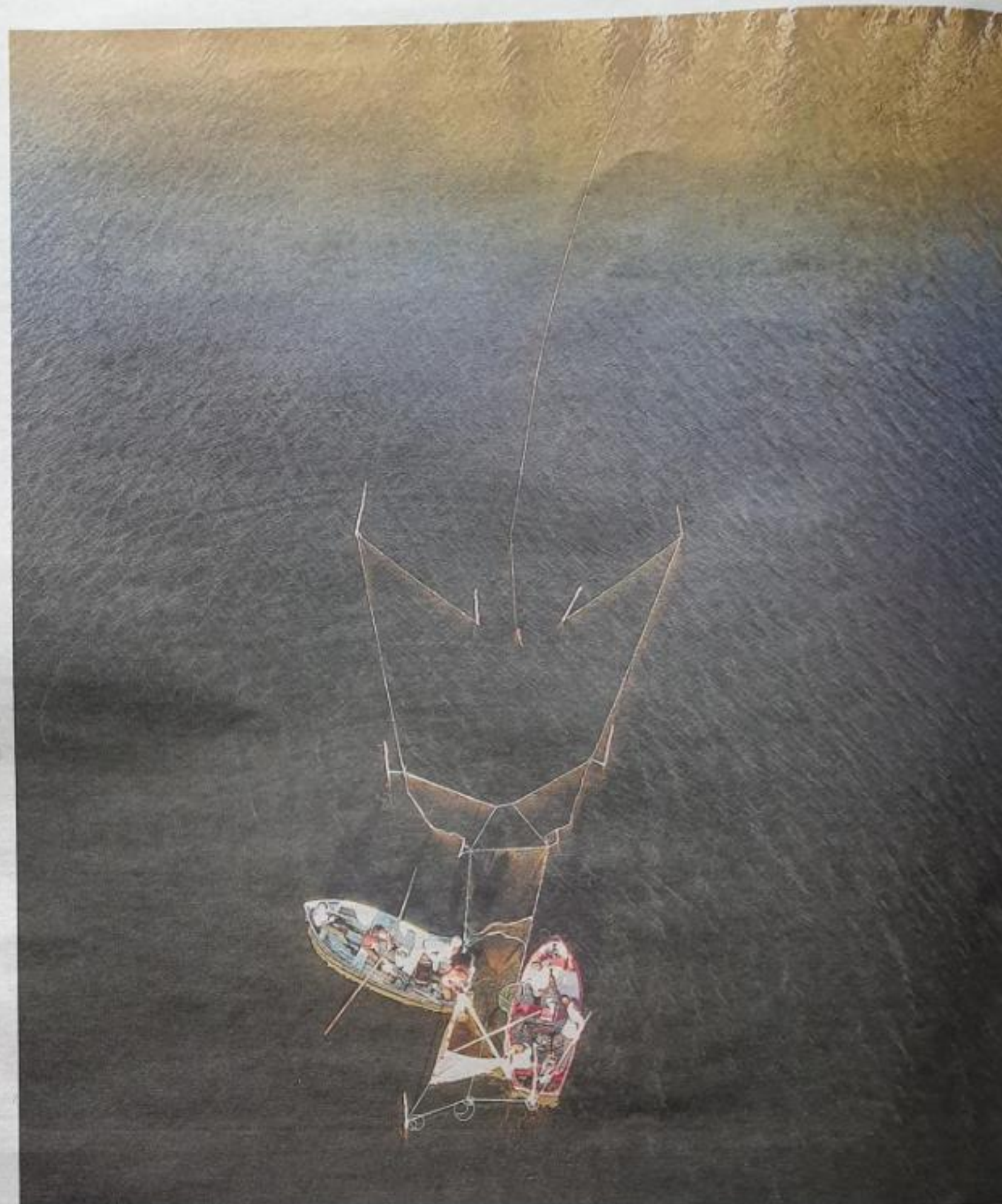
– Därför vill vi inte införa något förbud för snabba båtar på sjön, men vi hoppas att vi med saklig information kan begränsa trafiken med dessa farkoster förklarar Östen Holmström.

Under hösten startar gruppen en utredning, där de med hjälp av en tillrest expert skall få råd och tips om sedimenteringsdammar.

– Praktiska byggen kan komma i fråga först nästa säsong berättar Östen.

– För vi har några tillopp som sticker ut lite grann vad gäller fosfortillskott. Kan vi bygga fosforfällor vid dessa platser ger vi Hemsjön goda förutsättningar för en bestående förbättring och ett ännu friskare vatten även i framtiden.

CALLE RISING

Med nära på perfekt symmetri fick Överklintens Vattengrupp ordning på den stora ryssjan redan på första försöket. Tillsammans med alla fångstarmar var det cirka 80 meter nät som skulle hamna rätt och förankras vid de 15 fästpunkterna. Foto: CALLE RISING

Efter avslutat fiske samlades några medlemmar i vattengruppen för att lägga upp ryssjan på land för torkning. Foto: ÖSTEN HOLMSTRÖM

Östen Holmström inspekterar den 80 meter långa ryssjan som här ligger utbredd vid Hemsjöns strand för torkning. Foto: CALLE RISING

Reduktionsfiske ger klarare vatten.

Reduktionsfiske

Att reducera mängden karpfisk (braxen, mört) är ofta en effektiv metod för att förbättra vattenkvaliteten och den ekologiska statusen i övergödda sjöar. Ger också bättre förutsättningar för rovfisk.

Klara Vatten

Efter avslutat fiske samlades några medlemmar i vattengruppen för att lägga upp ryssjan på land för torkning.

Foto: ÖSTEN HOLMSTRÖM

Östen Holmström inspekterar den 80 meter långa ryssjan som här ligger utbredd vid Hemsjöns strand för torkning.

Foto: CALLE RISING

Mört och braxen är gott

ÖVERKLINTEN. Många västerbottningar äter med förtjusning abbarn, men rynkar lite på näsan åt gädda. Och braxen, eller ännu värre mört är för de flesta kattmat. Men den inställningen är något som Överklintens Vattengrupp på sikt vill ändra på.

Vid reduktionsfiskets första stora fångster på hundratals kilo gick ingenting till spillo. Allt omvandlades till mat, och förvånansvärt god sådan dessutom.

– En kväll när jag kom hem sent, hade min hustru

Mellanbygd 22 maj 2019

ångat brax med grönsaker. Döm om min förvåning hur gott det smakade. En utomordentlig delikatess, dock mycket ben. Smakmässigt slår den abborre, köttet är lite som torsk och faller i skivor, säger Richard

Löwall, en av medlemmarna i Överklintens Vattengrupp.

Nu vill vattengruppen med Richard Löwall i spetsen ta detta ytterligare ett steg framåt.

– Tanken är ju att vi skall göra en slags workshop på Folkets Hus här i Överklinten, där vi visar hur man tillagar lite olika maträtter som friterad mört, rökt mört och braxen, ångad braxen och så hoppas jag att vi kan mala ned lite brax och göra exempelvis braxburgare eller frikadeller av braxfärs, berättar Richard entusiastiskt.

Richard vill också att man på plats i Folkets Hus sätter upp en enklare fotostudio, så att man kan dokumentera både tillagningen och de färdiga rätterna.

– Detta med reduktionsfiske kommer ju säkert att öka här i landet och då är det viktigt att visa från början att det går att använda fisken till mat, säger Richard.

– **Har man** då ett häfte färdigt med lite fina bilder och lite enkla recept, ja då tror jag att vi är i gång med att förändra vår matkultur till något mycket bättre.

CALLE RISING

Isak Dahlgren visar upp en av många stora braxen som landades, fisk som lätt kan förvandlas till delikata maträtter.

Foto: ÖSTEN HOLMSTRÖM

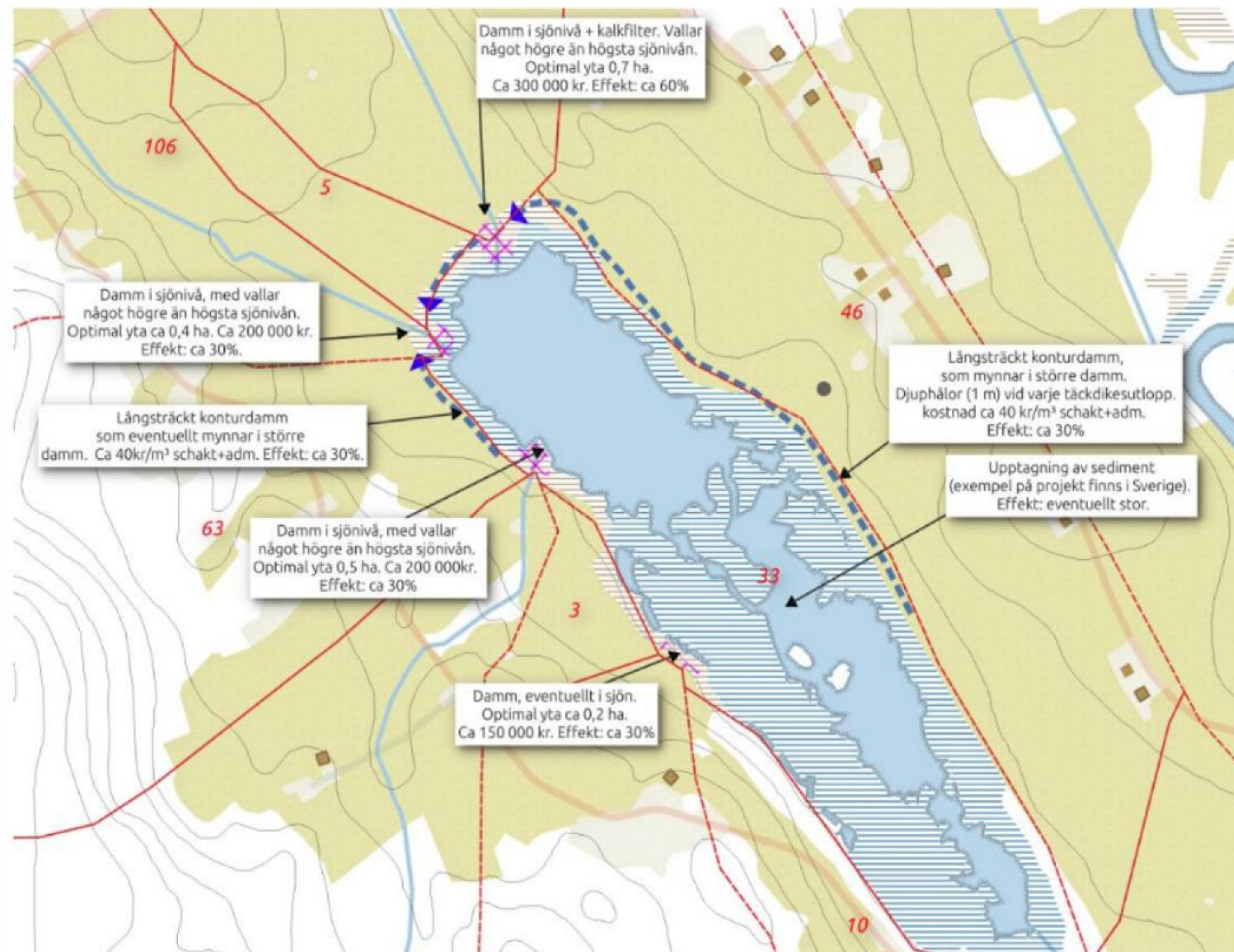

Illustration 1: Teoretisk potential för åtgärder för fosforreduktion i Långsjön. För teckenförklaring och helhetsbild, se originalkartan i bilaga 1.

2019-05-20

Gårdagens fångst 240 kg.

Sprid budskapet att det finns fisk till skänks. De stora braxen är enligt uppgift utmärkta att röka.

Väl mött i afton 18:00

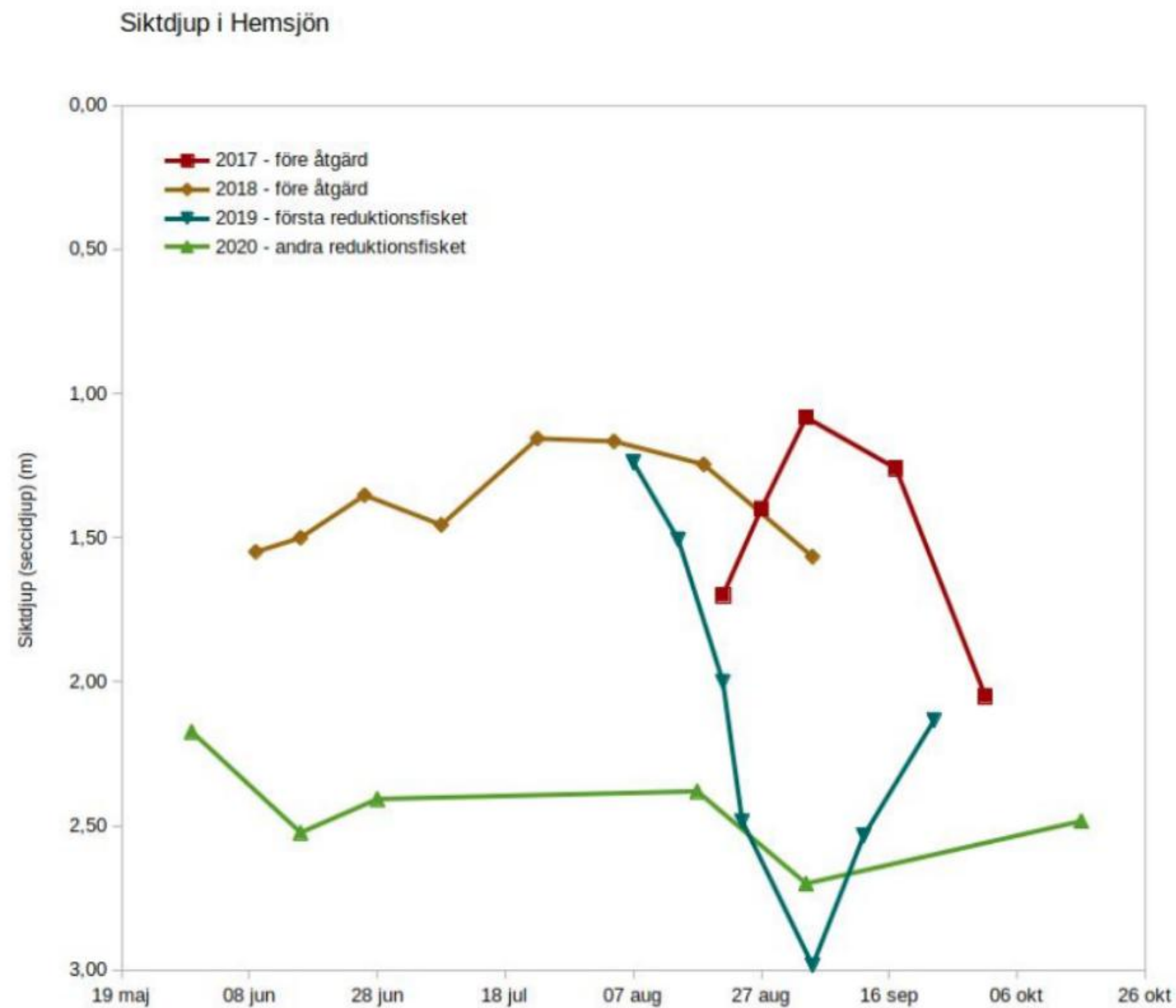

Illustration 7: Siktdjupet ökade med ca 1 meter, från i medeltal ca 1,4 meter år 2018 till i medeltal ca 2,4 meter år 2020, dvs ca 70% bättre sikt i vattnet.

Förslag på examensarbeten inom Rickleåns avrinningsområde

VERSION 0.5 (2018-01-17)
med reservation för felskrivningar

Projektägare

Projektpartner

Finansiär
Havs
och Vatten
myndigheten

https://mellanbyggdsvattenrad.org/page/2/
Mina webbläsare Läsaren

Kraftigt brunare i Rickleån idag jämfört med år 1970

Lämna ett svar

Mellanbyggd vattenråd (VR09)

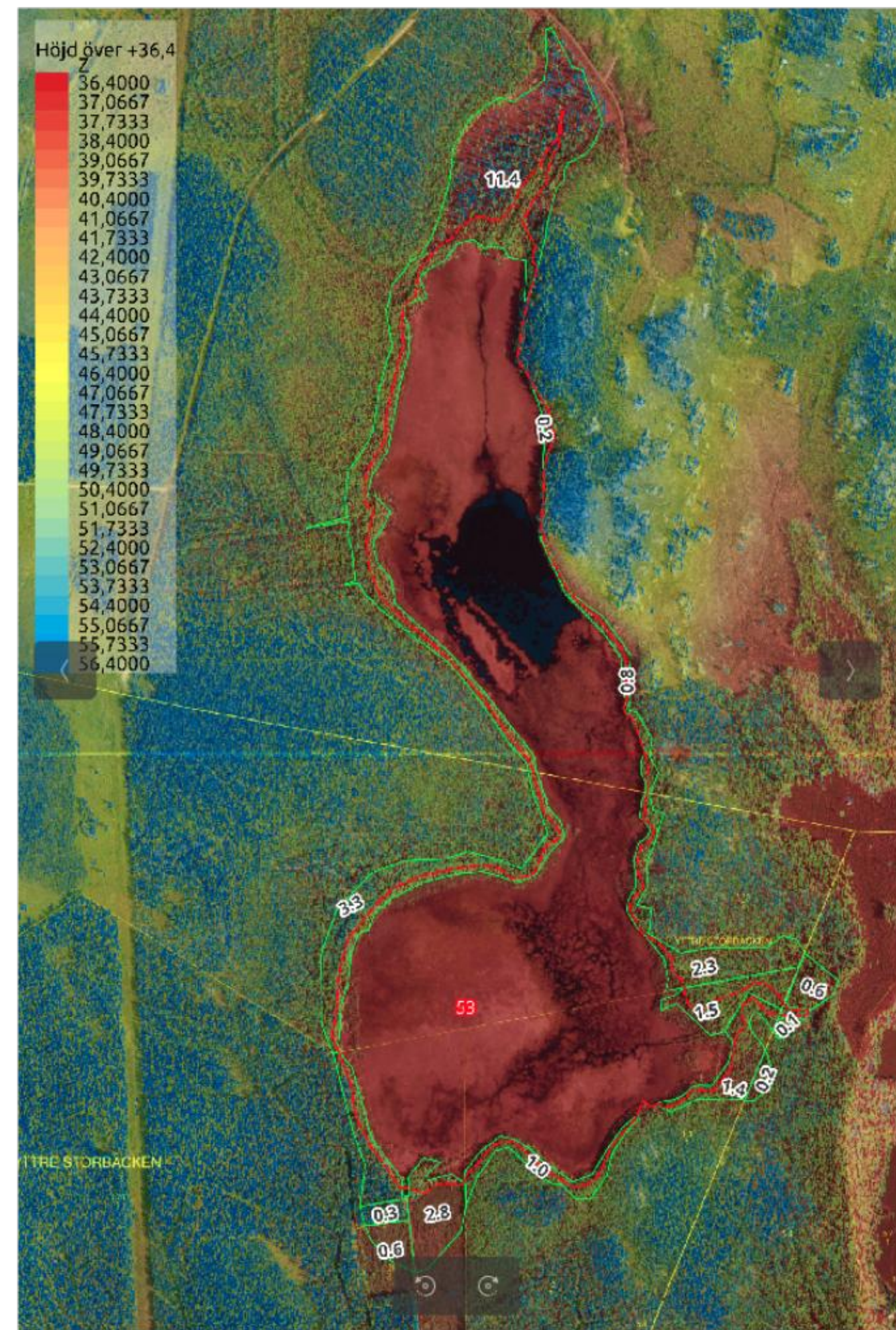
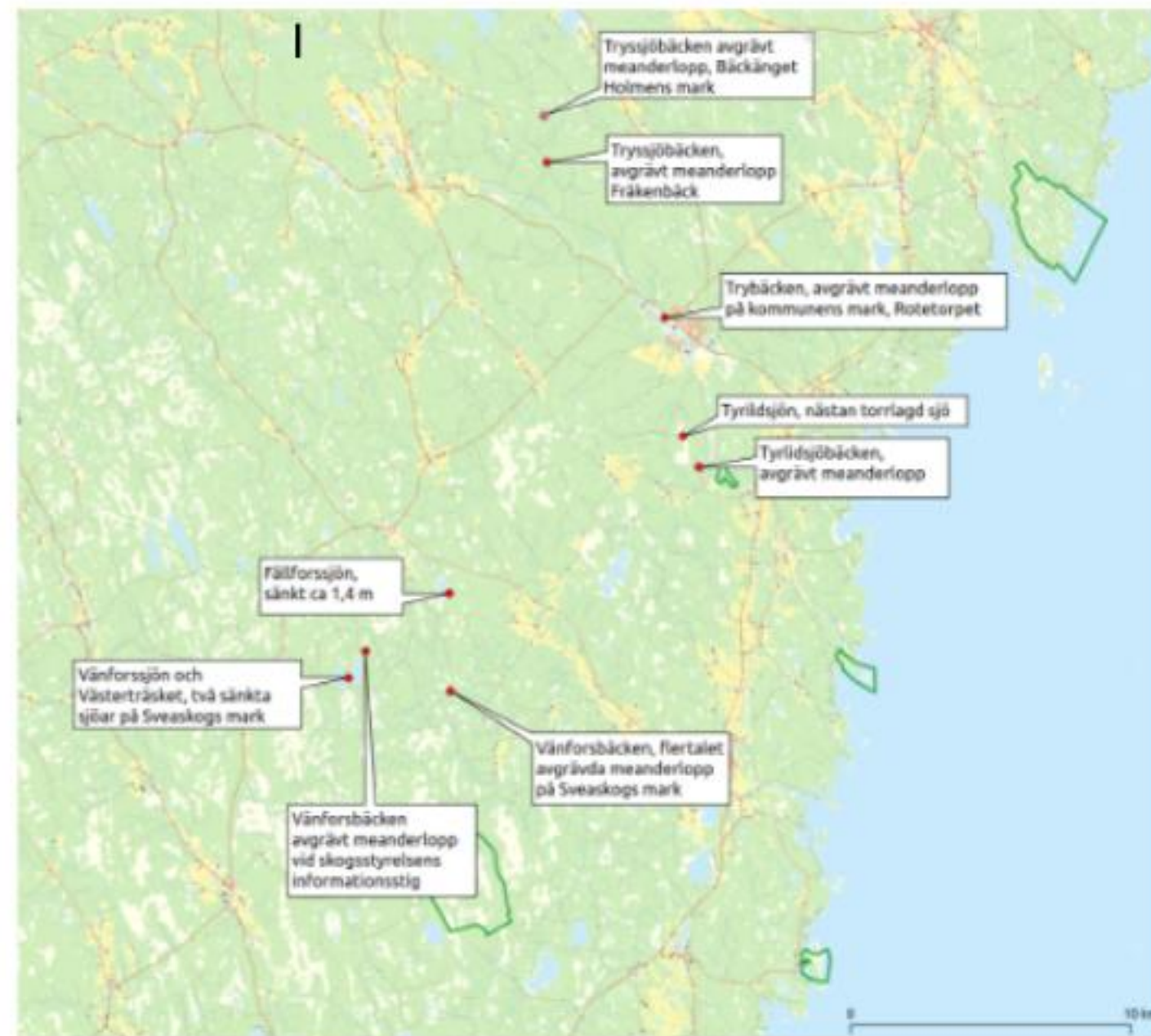
Långtidstrender i Rickleån

**Samband mellan koncentrationer av organiskt
material och vattenflöde 1970–2019**

Tobias Pettersson

Kandidatexamensarbete i geovetenskap, 15 hp
Biologi- och geovetenskapsprogrammet, 180 hp
VT 2020

Förstudie inför vattenhöjande projekt – torrlagda bäckfåror och sänkta sjöar i Robertsfors kommun

"Gemensam väg mot 'God ekologisk status'"

Yttrande till samverkansgruppen för omprövning av vattenkraften i Rickleåns vattensystem

- En sammanställning från arbetet inom Samverkansprojekt
Rickleån

Länsstyrelsen
Västerbotten

"Gemensam väg mot 'God ekologisk status'"

Åsikter och visioner från älvdalen

- Sammanställning från dialogmöten, projektfas 1

Version
1.0
2017-08-25

Projektägare

Länsstyrelsen
Västerbotten

Finansiär
Havs
och Vatten
myndigheten

Projektpartner

ROBERTSFORS
kommun

Skellefteå
kommun

Vandrade laxen upp till Stora Bygdeträsket?

- en undersökning av hypoteser
baserade på rådande kunskap och erfarenhet,
inom samverkansgruppen för miljöanpassad vattenkraft.

"Gemensam väg mot "God ekologisk status"

Yttrande till samverkansgruppen för omprövning av vattenkraften i Rickleåns vattensystem

- En sammanställning från arbetet inom Samverkansprojekt
Rickleån

Länsstyrelsen
Västerbotten

"Gemensam väg mot

Åsikter och visioner

- Sammanställning från

Projektagare

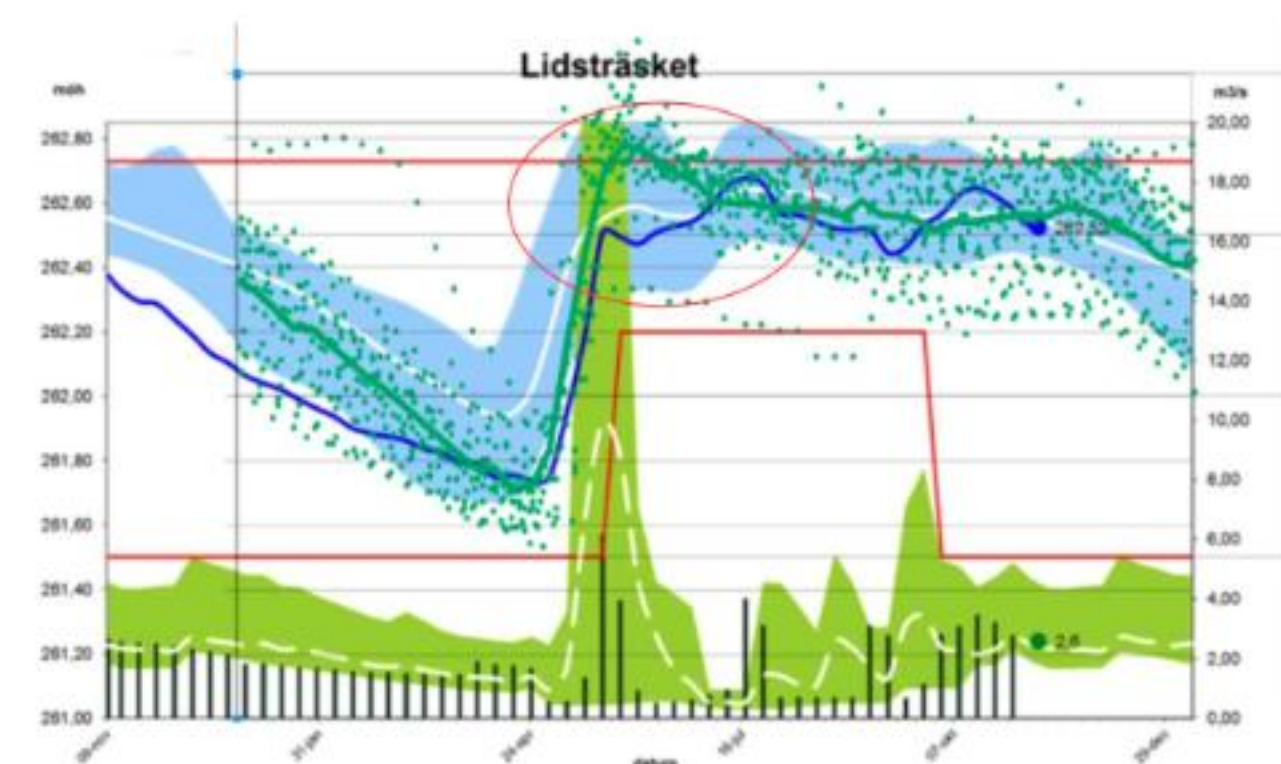
Länsstyrelsen
Västerbotten

Vers
1
2017

Fin
Hav
och Vatt
myr

3.4.2 Vad händer om maxnivån sammanfaller med vårfloden i Lidsträsket?

Tack vare vattenrådets kontakter i Sör-Lidsträsket har dammvaktarens journal över vattenstånd i Lidsträsket kunnat skannas och digitaliseras¹². Sammanställningen visar att regleringen fram till 1978 utfördes så att en distinkt vårflodstopp för det mesta skapades i Lidsträsket (Figur 6). Flera lokala uppgiftslämnare bekräftar att vårnivåerna var högre förr i tiden, och att nivåerna idag är låga på även på sommaren. Skellefteå krafts nivådata 2000-2009 ger stöd för dessa observationer, eftersom den högsta nivån under perioden 2000-2009 vanligen inträffade först i juli, och att nivåerna på våren och in mot midsommartiden är generellt sett låga för att successivt höjas fram till juli.

De röda linjerna i figuren avser sänkings- respektive dämningssgränsen
Den mörkblå linjen är den registrerade nivån på ytan i under perioden 9/11 2016 – 9/11 2017
Det ljusblå fältet är max/min värden för nivån på ytan för perioden 2000-2009
Den vita heldragna linjen är medel för perioden 2000-2009

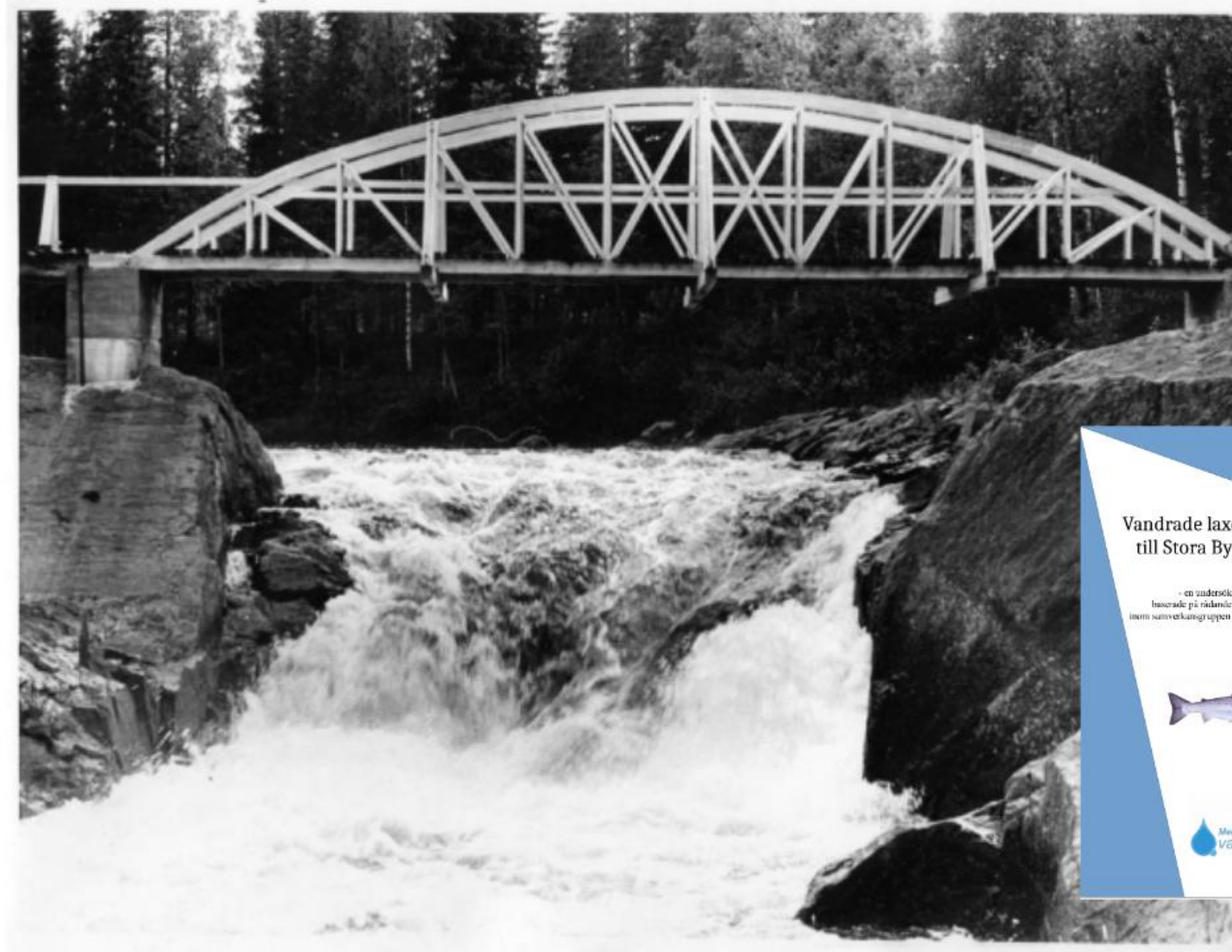
Det gröna fältet är max/min värden för flödet under perioden 2000-2009
Den vita streckade linjen är medellödet för perioden 2000-2009
De gröna staplarna är veckomedel för perioden 9/11 2016 – 9/11 2017

Källa för bakgrundsdata:
Skellefteå kraft, Samverkansprojekt Rickleån.

Figur 6. Gröna punkter och heldragen grön linje: datapunkter respektive medelvärde från dammvaktarens journal över vattenstånd i Lidsträsket åren 1956-1978. En tydlig vårflodstopp följs av successivt längre nivåer fram till hösten och vintern. Denna graf har passats in på en graf med regleringsdata från 2000-2009 som Skellefteå kraft delat med sig av till Samverkansprojekt Rickleån. Den mest markanta skillnaden är att vårhögstanivån inträffade i maj under perioden 1959-1978, medan toppen var lägre och inträffade i mitten av juli under perioden 2000-2009.

Figur 5: Låg nivå i Bjursjön efter vårfloden. Foto: Jan Åberg den 17 maj 2013.

Vandrade laxen upp till Stora Bygdeträsket?

- en undersökning av hypoteser
baserade på rådande kunskap och erfarenhet,
inom samverkansgruppen för miljöanpassad vattenkraft.

Figur 12. Åselestupet före utbyggnad. Foto: Frans Eriksson, Överklinten.

3.4.5 Vilket ekologisk effekt ger tappning av bottenvatten?

Frågans relevans: Från dammarna i Rickleån avtappas sällan ytvattnet, vilket kan antas ge både kemiska och biologiska effekter.

När bottenvatten tappas från dämnda sjöar på sommaren ökar sannolikheten att vattnet kommer från hypolimnion, där halterna av kolsyra oftast är förhöjda. Vattnet nedströms kan då bli surare (t.ex. Wang m.fl. 2014). I hypolimnion har vattnet oftast också lägre syrehalter, vilket har lett till att syresättande anordningar har byggts vid många kraftverksdammar för att inte skada det biologiska livet nedströms (Brebbia, 2009). Vatten från hypolimnion kan också vara många grader kallare än ytvattnet, vilket minskar den biologiska aktiviteten.

På vintern är syrenivåerna lägre i djupvatten än närmare ytan (Carmignani m.fl. 2017).

Bottentappning av syrefattigt vatten genom dammen i Horborgarsjön har t.ex. varit starkt negativt för öringbestånden nedströms¹⁴. När bottenvatten tappas på vintern ökar också sannolikheten att vattnet är varmare än ytvattnet, vilket skapar större isproblem nedströms (se avsnitt 3.4.4, ovan).

¹³ Inför Risåns restaurering efter flottningsepoken fångades så lite fisk vid elfisket att personalen trodde det var fel på elfiskeaggregatet; erfarenheten var att det borde finnas mycket mer fisk i den typen av å (Tony Söderlund, muntl.).

¹⁴ ”Från slutet av 1990-talet till mitten av 2000-talet pågick ett fiskevårdsarbete för att stärka upp öringstammen då denna hade tagit skada av sedimenttransport från Hornborgasjöns restaurering. 2005 sågs mycket lekande öring och elfisket visade på en bra reproduktion. 2006 kom dock en chock, Länsstyrelsen bottentappade sjön (enligt vattendom) mitt under pågående kläckning. Vattnet som bottentappades hade en mycket låg syrehalt vilket gjorde att ägg och nykläckta öringungar kvävdes.” <https://herttorpsqvarn.se/aktiviteter/fiske/>

Vi söker din lokala kunskap om Rickleåns sjöar och vattendrag!

** Avsändare för denna undersökning är Mellanbygdens vattenråd, genom Samverkansprojekt Rickleån **

** Läs mer om Vattenrådet och Samverkansprojekt Rickleån via <https://mellanbygdensvattenrad.org/> **

** OBS! Svara senast den 12 FEBRUARI 2021 **

OM DENNA UNDERSÖKNING: Inom Rickleåns avrinningsområde finns ett stort antal sjöar och vattendrag, men bara en bråkdel av dessa provtas regelbundet inom ramen för miljöövervakning, recipientkontroll och vattenvårdsprojekt.

Din lokala kunskap kan därför vara värdefull för att få en bättre helhetsbild av vattnens ekologiska status inom Rickleåns avrinningsområde.

Tack på förhand för att du tar dig tid att dela med dig här nedan!

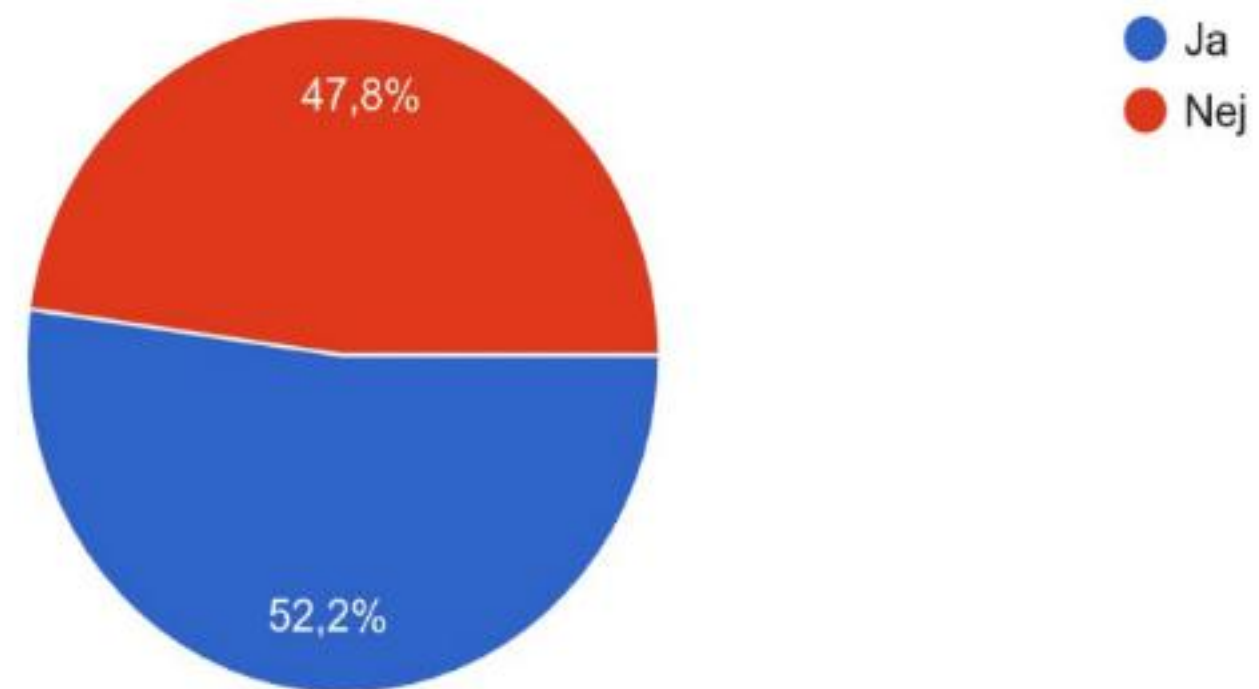
Undersökningen tar endast ca 10 minuter att besvara, och innehåller följande avsnitt:

- 1) Vattenområdet som du vill ge information om
- 2) Upplevda förändringar i vattenkvalitet
- 3) Upplevda förändringar i fiske och fiskbestånd
- 4) Upplevd vattenmiljöpåverkan från vattenkraft
- 5) Övrig kunskap som du vill delge

OBS! om du vill delge information om flera vattenområden (vattendrag eller sjöar), ber vi dig att besvara undersökningen flera gånger, med ett svar för varje vattenområde.

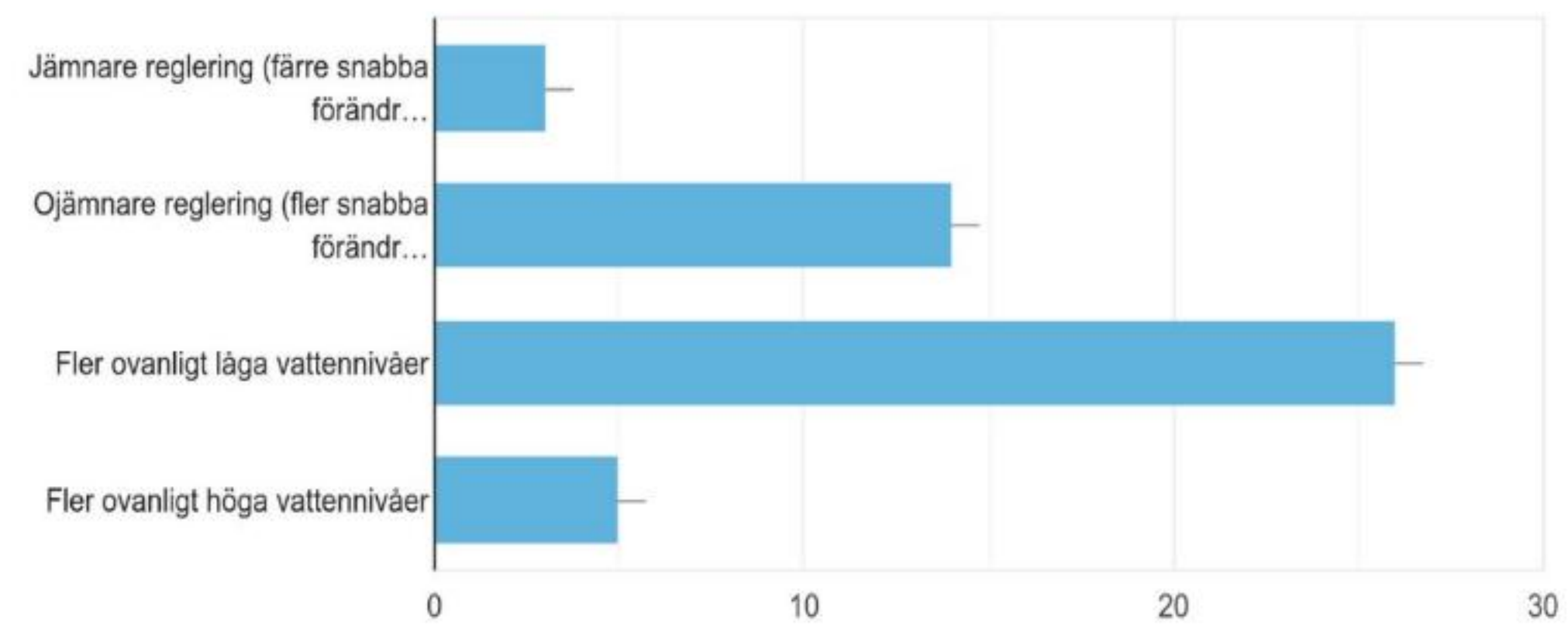
Upplever du någon förändring hur sjön eller vattendraget regleras?

69 svar

Vilka alternativ stämmer in på förändringen av regleringen?

38 svar

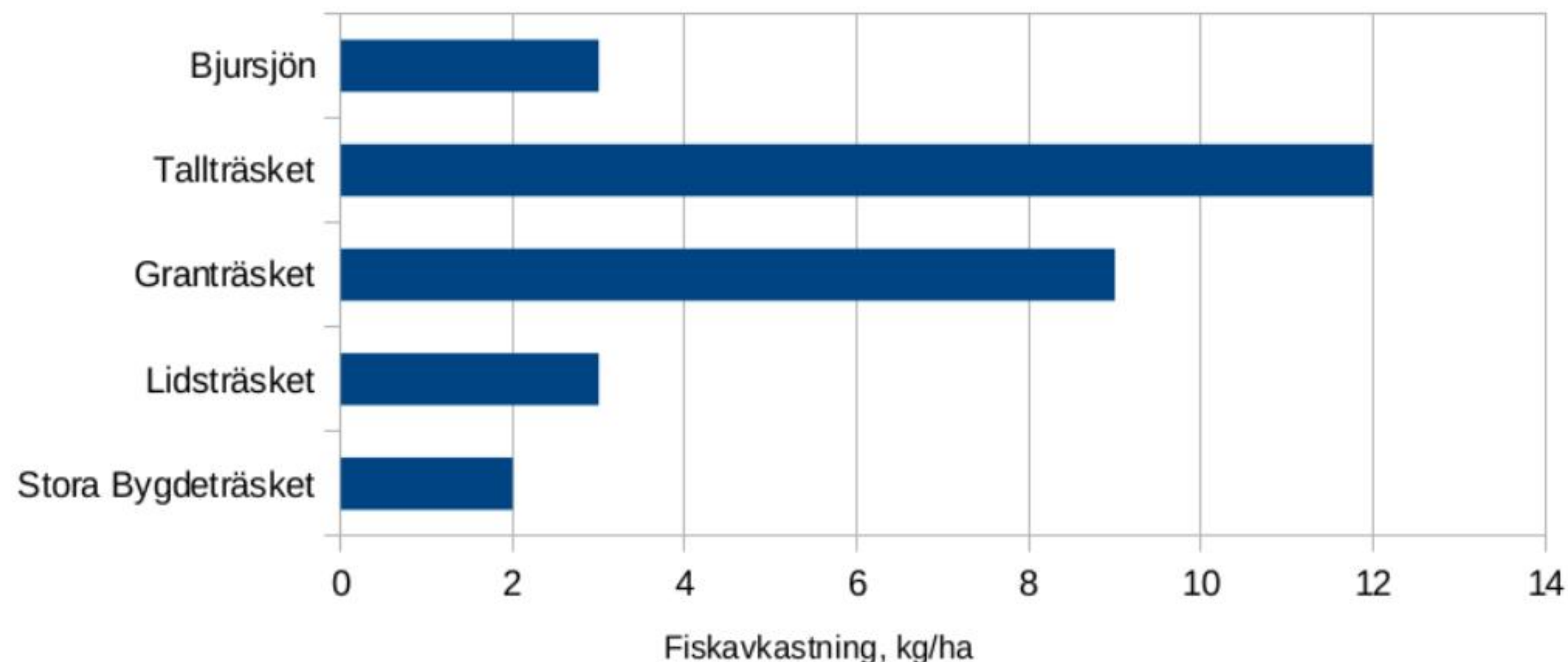

Vilka sjöar ansågs mest produktiva per hektar år 1973?

Svaret på denna fråga behandlas i domen från 1973⁸, men oenighet rådde kring vilka data som var korrekta. LRF ansåg att fisket av sik och siklöja hade underskattats och gav därför förslag på reviderade siffror jämfört med fiskeriintendentens förslag (Figur 3). Det anfördes också att Tallträsket på grund av sina stora grunda områden, kunde anses vara den mest produktiva sjön i termer av fiskavkastning per hektar. Robertsfors AB gav också sina uppgifter gällande vilka fiskarter som det sker ett värdefullt fiske på; data, som oavsett oenigheterna om absoluta mängder, ännu idag ger en indikation på hur olika arter fördelade sig (Figur 4).

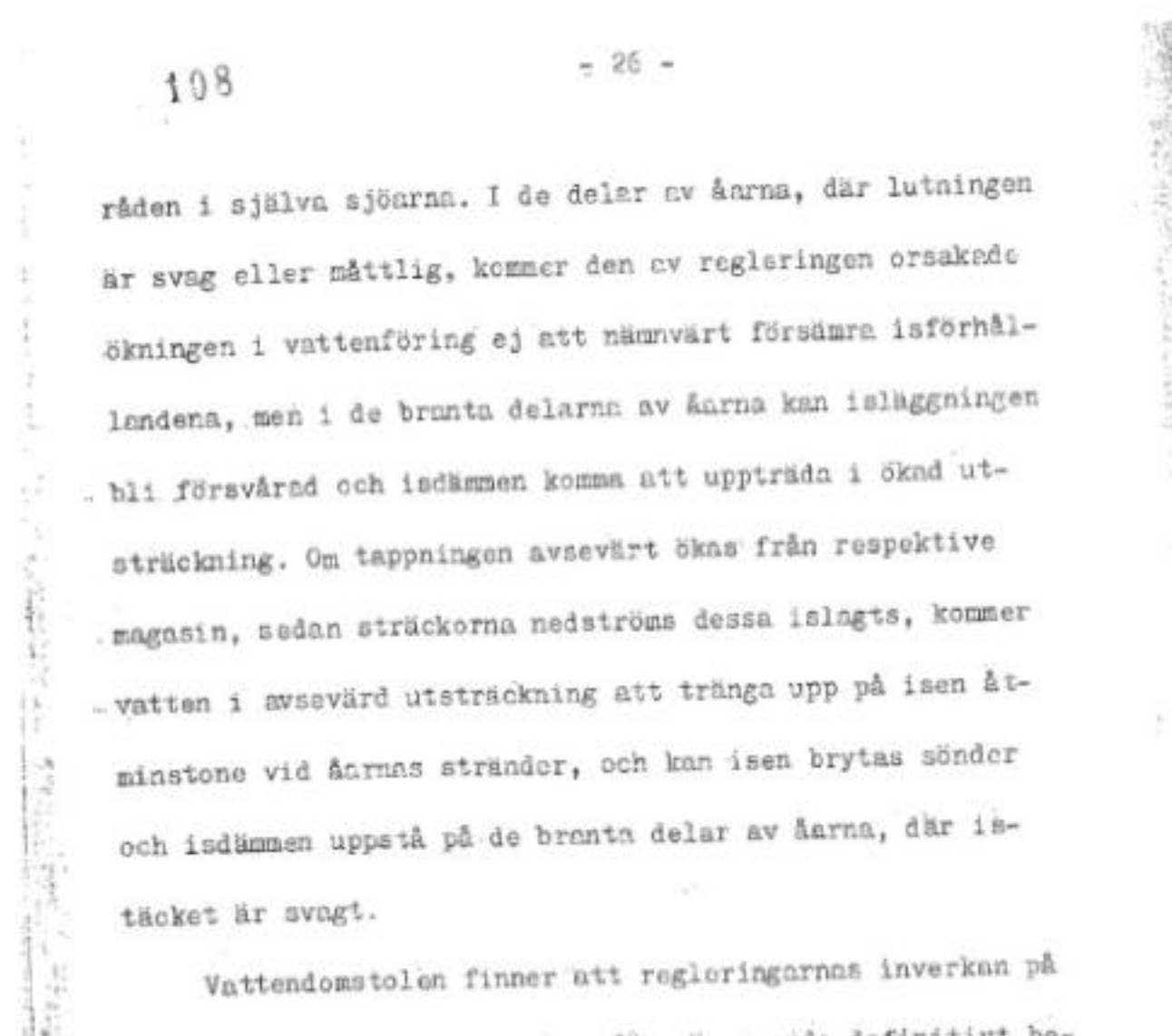
LRF:s uppgift om hektarproduktion av fisk

- data från dom 24 april 1973

3.4.4 Hur påverkar vinteravtappningen isbildningen i vattendragen nedströms?

Problem med ökade isproblem i Rickleån förutsågs av domen år 1956 (Figur 9):

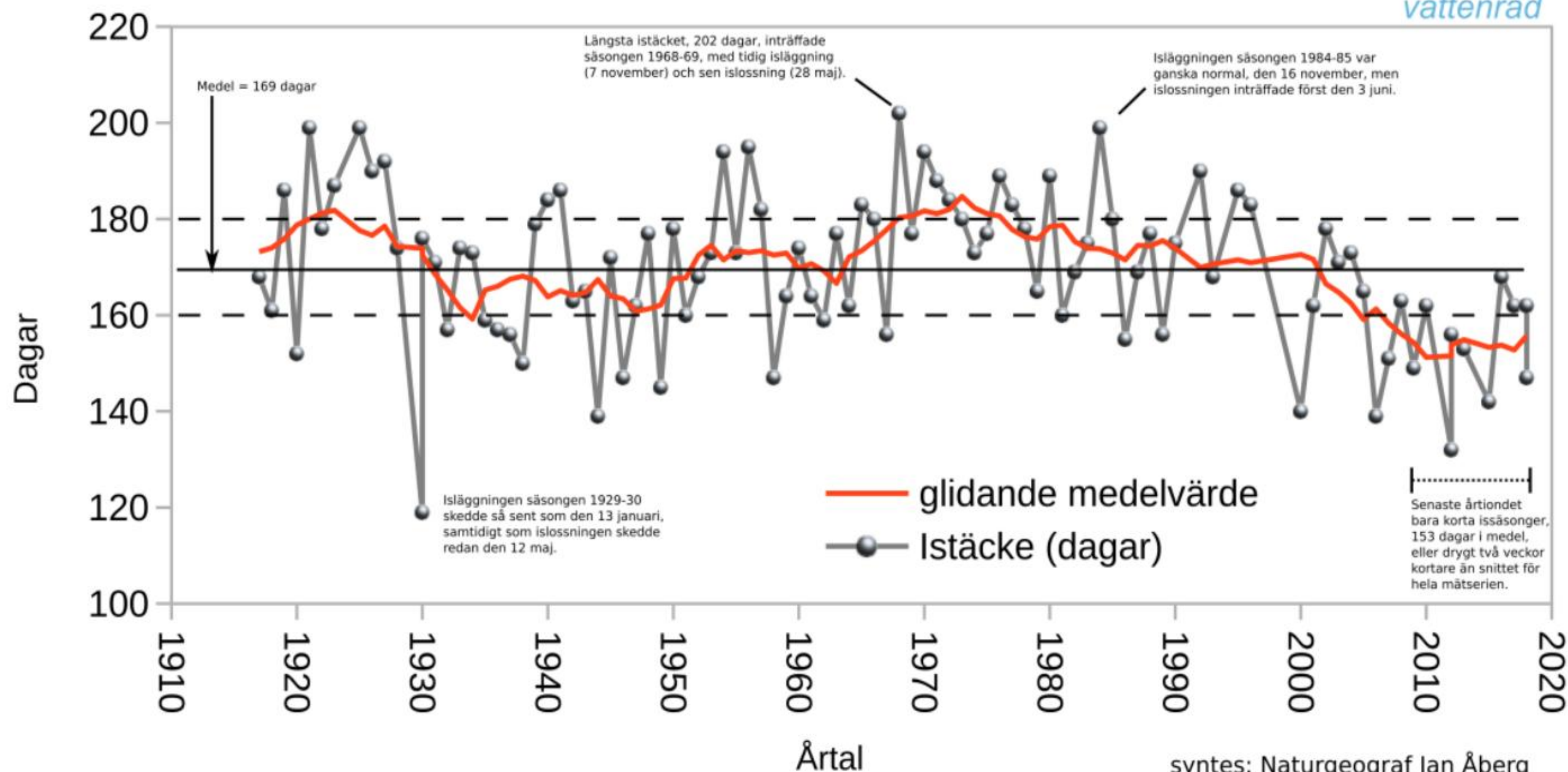

Figur 9. pdfsida 111 i deldom januari 1956 (För pdf: <https://mellanbygdensvattenrad.org/ricklean/>)

Nutida lokala observationer kopplade till isproblem finns i Överklinten nedströms Älglund;

- *Isbildning har gett stora problem, tros ha koppling till bygget av Älglund och den höjda vattentemperaturen eftersom detta inte förekom i någon större utsträckning förut. (Citat från Lindberg 2017)*
- *För 10 år sedan höll Kvarnhotellet på att spolats av sin grund då fem skikt av svallis hade byggts på och höjt vattennivån så att ån pressade mot fasaden på byggnaden. Var riktigt obehagligt och krisartat. (Citat från Lindberg 2017)*
- *Efter utbyggnaden av Älglunds kraftstation så slutade ån i Överklinten att frysa till på vintern. Under slutet på 70-talet så var det inte ovanligt att något av mina skidspår korsade Rickleån i höjd med Rislandet. Efter utbyggnaden så slutade ån att frysa till under många år. Först en bit in på 2000-talet så började isen igen att ha den tjockleken att den kändes trygg att skida på igen. Under 80-talet när ån låg öppen hela vintern så blev den öppen ån i höjd med Rislandet och uppströms en övervintringsplats för den för oss då rätt nya*

Istäckets varaktighet i Stora Bygdeträsket

syntes: Naturgeograf Jan Åberg
data från <https://vattenwebb.smhi.se/station/#>

https://mellanbygdensvattenrad.org/rickleån/

Läsaren

Rickleån

Här listas referenser kopplade till arbetet med god vattenstatus inom Rickleån:
[under uppbyggnad, kom gärna med förslag]

- [2021] [Videopresentation \(9 min\) som sammanfattar yttrandet till NAP-gruppen.](#)
- [2021] [Yttrande till NAP-gruppen \(version 2.1\)](#) inför omprövningen av vattenkraften i Rickleån (Väsentliga frågor kopplat till god vattenstatus i Rickleån).
- [2021] [Enkät svar från vattenrådets enkät om Rickleån](#) – I denna fil finns tabelldata/rådata (dock utan e-postadresser)
- [2021] [Vandrade laxen upp till Stora Bygdeträsket?](#) – en undersökande rapport kring hypoteser baserade på rådande kunskap och erfarenhet, inom samverkansgruppen för miljöanpassad vattenkraft.
- [2021] [Åtgärder för minskad algblomning och igenväxning i Hemsjön och Långsjön i Robertsfors kommun.](#) Slutrapport LOVA-projekt.
- [2020] [Vattendomar som berör Stora Bygdeträsket och Tallträsket \(17,6 MB\)](#)
- [2020] [Dammvaktarens nivåjournal, tabelldata 1956-1978 \(pdf-tabell 0,2 MB\)](#)
- [2020] [Dammvaktarens nivåjournal för Lidsträsket, rådata, 1956-1978 \(8 MB\)](#)
- [2019] [Slutrapport från projektet Rickleåns okända sidovatten \(pdf 6 MB\)](#)
- [2019] [Slutrapport från LOVA-projektet En studie av näringsläckaget till Långsjön och Hemsjön i Överklinten och kvaliteten på den akvatiska biomassa som bildas därav \(pdf 1,9 MB\)](#)
- [2019] [Svartån och dammar](#) "Kulturhistorisk värdering av dammar samt sammanfattande kulturhistorisk dokumentation av Svartån, Burträsk socken, Skellefteå kommun, Västerbottens län": Rapport från Västerbottens museum, om kulturmiljöer i Svartån
- [2017] [Visionsrapporten](#) från 2017. Sammanställning av lokala visioner om Rickleån, och lokal ekologisk kunskap.
- [2017] Samverkansprojekt Rickleån:s egen hemsida <https://www.samverkanricklean.se/>

Tack för visat intresse!

Samverkansprojektets
yttrande till NAP-gruppen
m fl dokument

Varför inte stötta e-postanvändningen?

Få vår information via e-post
- klicka på **följ** i sidomenyn på våra hemsidor!

Södra Bottenvikens kustvattenråd, <https://vro13.org/>

Mellanbygdens vattenråd, <https://mellanbygdensvattenrad.org/>

FÖLJ WEBBSIDAN VIA E-POST

Ange din e-postadress för att följa denna
blogg och få meddelanden om nya inlägg
via e-post.

Följ